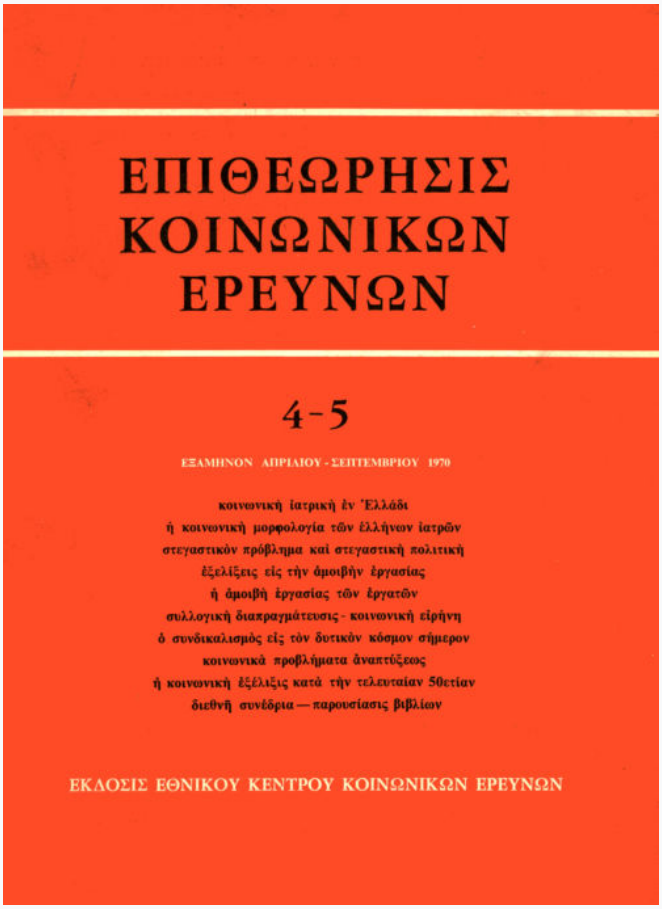
ePublishing

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
EKT
NATIONAL DOCUMENTATION CENTRE

The Greek Review of Social Research

Vol 4 (1970)

4-5

Einfuhrung in die methoden der empirisehen sociologie (Εισαγωγή εις τας μεθόδους της εμπειρικής κοινωνιολογίας), υπό Renate Mayntz

Α.Κ. Παπαντωνίου

doi: 10.12681/grsr.514

Copyright © 1970, Α.Κ. Παπαντωνίου

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0.

To cite this article:

Παπαντωνίου Α. (1970). Einfuhrung in die methoden der empirisehen sociologie (Εισαγωγή εις τας μεθόδους της εμπειρικής κοινωνιολογίας), υπό Renate Mayntz. *The Greek Review of Social Research*, *4*, 272–273. https://doi.org/10.12681/grsr.514

https://epublishing.ekt.gr | **e-Publisher:** EKT | **Downloaded at:** 28/03/2024 12:40:55

παρουσίασις βιβλίων

Les dynamismes sociaux. Initiation à la Sociologie, ὑπὸ P. Virton, S. J., τόμ. 2, Paris, Les editions ouvrières, 1965, 470 σελ.

Τὸν τελευταῖον καιρὸν ἔχουν ἐκδοθῆ πολλαὶ «εἰσαγωγαὶ» εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν, πολλαὶ τῶν ὁποίων μάλιστα ἔχουν τελείως διάφορον περιεχόμενον ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἀνέμενέ τις. Τὸ παρὸν ἐγχειρίδιον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς μία δυναμικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν κοινωνιολογίαν, ἰσχυρῶς ἐπηρεασμένη ἀπὸ φιλοσοφικὰς ἰδέας τοῦ σχολαστικισμοῦ, ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ ὁποίου προφανῶς προέρχεται ὁ συγγραφεύς του, ὡς δύναταί τις νὰ συμπεράνη ἀπὸ ἐκ τῆς χρησιμοποιουμένης ὁρολογίας (ὀντολογία, ἀναλογία, αἰτιοκρατία, τελεολογία, κτλ.).

Εἰς τὸ πρῶτον μέρος, τὸ ὁποῖον καλύπτει σχεδὸν τὸ τέταρτον τῆς ὅλης ἐργασίας, ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται γενικὰ προβλήματα μεθοδολογικὰ καὶ σχέσεις τῆς Κοινωνιολογίας πρὸς τὰς λοιπὰς Κοινωνικὰς Ἐπιστήμας, καθὼς καὶ μίαν σύγκρισιν τῶν κυριωτέρων κοινωνιολογικῶν θεωριῶν.

Τὸ δεύτερον μέρος ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς «structure» (δομῆς, ὑφῆς) τῆς Κοινωνίας. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐξετάζεται καθ' ἑαυτὸν ἀλλὰ τοποθετούμενος ἐντὸς τοῦ συνόλου πλέγματος τῆς κοινωνίας. Ὁ συγγραφεὺς νοεῖ ἐνταῦθα τὰ κοινωνικὰ γεγονότα ὡς ἓν ἑνιαῖον σύμπλεγμα ἀλληλεπιδράσεων καὶ ἀλληλεξαρτήσεων.

Τὸ τρίτον μέρος ἀναφέρεται εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ κοινωνικοῦ γίγνεσθαι καὶ τῆς ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς ὡς καὶ τῶν λειτουργικῶν σχέσεων αὐτῶν.

Ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέρους καὶ ἑξῆς γίνεται ἐμφανὴς καὶ πάλιν ἡ πνευματικὴ τοποθέτησις τοῦ συγγραφέως ἐντὸς τοῦ κλίματος τῆς σχολαστικῆς σκέψεως καὶ τῆς ρωμαιοκαθολικῆς πολεμικῆς ἐναντίον τῆς σχολῆς τοῦ Durkhein καὶ τοῦ καλουμένου «κοινωνιολογισμοῦ», ἐξετάζεται συνοπτικῶς τὸ κοινωνικὸν φαινόμενον ὡς πολιτισμικὴ ἑνότης ἀξιῶν καὶ τοποθετήσεων καὶ ἀναλύονται τὰ ζητήματα τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ ἀτόμου ἐντὸς τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὡς καὶ τὰ τῆς κοινωνικῆς συμβατικότητος.

Πάντως παρὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ «κοινωνιολογισμοῦ», ὁ συγγραφεὺς παραδέχεται ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ἐλευθερία δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ κοινωνικοῦ κλίματος ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὸ ἄτομον ἀναπτύσσεται καὶ κινεῖται, ἀλλὰ προσδιορίζεται ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ἑρμηνεύεται ὡς δημιουργὸς ἀλλὰ καὶ δημιούργημα συγχρόνως τοῦ πολιτισμοῦ του, ἡ δὲ προσωπική του εὐθύνη ὡς ἀναλόγως ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸν βαθμὸν τῆς συνειδητοποιήσεως τούτου.

Α. Κ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Einführung in die Methoden der empirischen Sociologie (Εἰσαγωγὴ εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐμπειρικῆς Κοινωνιολογίας), ὑπὸ Renate Mayntz, Holm und Peter Hübner, Köln und Opladen, Westdeutscher Verlag, 1969, 222 σελ.

Μὲ τὸ ἔργον αὐτὸ ἡ γνωστὴ καθηγήτρια τῆς Κοινωνιολογίας Renate Mayntz καὶ οἱ συνεργάται της ἔρχονται νὰ πληρώσουν σημαντικὸν κενόν, ἀπὸ χρόνων ἤδη λίαν αἰσθητόν, τῆς γερμανικῆς βιβλιογραφίας. Ἡ προσφορὰ τοῦ ἔργου εἶναι ἰδιαιτέρως σημαντικὴ διὰ τοὺς σπουδάζοντας τὴν κοινωνιολογικὴν ἐπιστήμην, κατ' ὅσον ἀποτελεῖ τὴν πρώτην συνοπτικήν, συγχρόνως ὅμως καὶ συστηματικὴν καὶ σχετικῶς πλήρη εἰσαγωγικὴν ἐργασίαν εἰς τὰς μεθόδους, τὰς τεχνικὰς καὶ τὰ προβλήματα τῆς ἐμπειρικῆς ἀναλυτικῆς Κοινωνιολογίας.

Τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἀποτελεῖ εἰσαγωγὴν εἰς τὴν καθόλου προβληματολογίαν, ἀναφέρεται εἰς τὰς μεθοδολογικὰς προϋποθέσεις τῆς ἐμπειρικῆς κοινωνικῆς ἐρεύνης καὶ πραγματεύεται τὸ περιεχόμενον, τὴν χρῆσιν καὶ λειτουργίαν σημαντικῶν διὰ τὴν ἀναλυτικὴν κοινωνιολογίαν ὅρων. Ὀφείλομεν ἐν εὐγνωμοσύνῃ εἰς τοὺς συγγραφεῖς διὰ τὴν κατάδειξιν τῆς ἀποφασιστικῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν ἐμπειρικὴν κοινωνικὴν ἔρευναν ἡ διατύπωσις τῶν ὑποθέσεων. Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κεντρίζεται ἡ ἀχίλλειος πτέρνα τῶν περισσοτέρων κοινωνιολογικῶν ἀναλύσεων. Κατὰ τὴν διαπραγμάτευσιν τοῦ προβλήματος τῶν σχέσεων θεωρίας καὶ ἐμπειρικῆς ἐρεύνης εὐκόλως προδίδονται οἱ συγγραφεῖς ὡς ὀπαδοὶ τῆς ἀναλυτικῆς κοινωνιολογίας, χωρὶς πάντως νὰ ἀποφεύγουν τὴν προσπάθειαν ἑνὸς διαλόγου μετὰ τῆς Κριτικῆς Κοινωνιολογίας, ἂν καὶ—κατὰ τὴν γνώμην μας—οὐχὶ πάντοτε λίαν ἐπιτυχῶς.

Τὸ κεφάλαιον τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἀποτελεῖ τὸ ἀσθενέστερον ἴσως σημεῖον τῆς ὅλης ἐργασίας. Ἀναφέρεται εἰς τὰ θέματα μετρήσεως καὶ συλλογῆς τῶν στοιχείων τῆς κοινωνικῆς ἐρεύνης. Ἀλλ' ἐνῶ τὰ προβλήματα μετρήσεως καὶ «σκαλοποιήσεως» (Stufenweise) τυγχάνουν μιᾶς λεπτομεροῦς καὶ μετὰ πλουσίων παραδειγμάτων εὐλήπτου διαπραγματεύσεως, τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν δειγματοληψίαν μέρος εἶναι δυστυχῶς λίαν σύντομον καὶ μᾶλλον ἀσαφές.

Σύντομον ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ εἰς τὰς ὑψίστης σημασίας καὶ σπουδαιότητος διὰ τὴν κοινωνιολογικὴν ἔρευναν τεχνικὰς τῆς συνεντεύξεως καὶ παρατηρήσεως ἀναφερόμενον τμῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις ἐπιτυγχάνεται πλήρης ἀνάλυσις τῆς προβληματικῆς.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῶν πλουσίων εἰς παραδείγματα καὶ λίαν διαφωτιστικῶν περιγραφῶν τῆς προετοιμασίας καὶ ἀναλύσεως τῶν στοιχείων, εἰς τὰς ὁποίας ὑστεροῦν κατὰ κανόνα οἱ μὴ ἔμπειροι περὶ τὰς ἐρεύνας κοινωνιολόγοι. Εὔληπτον, ἀκριβές, διεξοδικὸν εἰς τὰ προβλήματα τῶν μεθόδων καὶ τῶν προϋποθέσεων τῆς κοινωνιολογικῆς ἐ

ρεύνης, ἐξωπλισμένον μὲ ἀσκήσεις κατὰ κεφάλαια πρὸς ἔλεγχον τῆς κατανοήσεως καὶ ἀφομοιώσεως τῆς προσφερομένης ὕλης, καὶ μὲ βιβλιογραφίαν διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας περαιτέρω ἐνημέρωσιν καὶ ἐμβάθυνσιν εἰς τὰ προβλήματα, εἶναι δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς τὸ τελειότερον βοήθημα—εἰς τὴν γερμανικὴν τοὐλάχιστον βιβλιογραφίαν—διὰ τοὺς σπουδάζοντας τὴν Κοινωνιολογίαν καὶ τὸ πλέον ἀπαραίτητον ἐγκόλπιον διὰ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ ἐμπειρικὰς ἐρεύνας.

Α. Κ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

The Sociology and Social Psychology of Disability and Rehabilitation (Ἡ κοινωνιολογία καὶ ἡ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ ἀποκαταστάσεως), ὑπὸ Κωνσταντίνας Σαφιλίου-Rothschild, New York, Random House, 1970, 326 σελ.

Ἡ παλαιὰ μομφὴ τὴν ὁποίαν ἀπέδιδον οἱ εὐρωπαῖοι κοινωνιολόγοι εἰς τὴν ἀμερικανικὴν κοινωνιολογίαν, ὅτι δὲν ἀνεφέρετο εἰς τὴν ἱστορίαν οὔτε εἰς τὴν πραγματικὴν κοινωνικὴν δομὴν καὶ ὅτι ἐξεδήλωνεν ἀσθενὲς ἐνδιαφέρον διὰ τὰς κοινωνικὰς συγκρούσεις, εἶναι σήμερον πλέον ἀνυπόστατος. Μία προσεκτικὴ παρατήρησις τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνιολογίας ἐπιτρέπει εἰς τὸν μελετητὴν νὰ διαγνώσῃ μίαν βαθεῖαν ἀνησυχίαν, ἐρμηνεύουσαν, ἐξ ἄλλου, τὴν ἀνησυχίαν τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας ἐνώπιον τῆς ἀπειλῆς τὴν ὁποίαν προκαλοῦν διὰ τὸ κοινωνικὸν σῶμα ἡ κοινωνικο-εθνικὴ ποικιλία καὶ ἡ ὑπερεκτίμησις τῶν τεχνικῶν ἐπιτυχιῶν. Ἤδη ἀπὸ τοῦ 1920, ἡ ἀμερικανικὴ κοινωνιολογία ἐνέκυψεν εἰς τὴν ἔρευναν προβλημάτων ὡς αἱ διανοητικαὶ διαταραχαί, τὰ νεανικὰ παραστρατήματα, τὸ ἔγκλημα, ἡ αὐτοκτονία, ἡ ἀποδιοργάνωσις τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας, κτλ..

Ἡ κυρία Σαφιλίου-Rothschild ἀποτελεῖ γνήσιον ἐκφραστὴν αὐτῆς τῆς κοινωνιολογίας. Εὐρὺς κύκλος σπουδῶν εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἐκτεταμένη ἐπιστημονικὴ δραστηριότης εἰς τὸν τομέα τῆς ἐφηρμοσμένης κοινωνιολογίας καὶ διδασκαλία εἰς διάφορα ἀμερικανικὰ πανεπιστήμια, συγκροτοῦν τὴν ἐπιστημονικὴν δρᾶσιν της. Ἀπὸ δεκαετίας ἐρευνᾷ ἐμπειρικῶς, εἰς πλείστας γεωγραφικὰς περιοχάς, διάφορα κοινωνικὰ προβλήματα, μὲ ὁπλισμόν της μίαν θετικὴν ὑποδομήν, ἰσχυρῶς ἐνισχυομένην ὑπὸ μαθηματικοῦ τρόπου σκέψεως. Αἱ περισσότεραι τῶν μέχρι τοῦδε ἐργασιῶν της ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνάλυσιν τῶν ἀνθρωπίνων γεγονότων. Ἀποσπᾷ ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ «πραγματικοῦ» τὰ θεατὰ στοιχεῖα, τοὺς «δείκτας», τὴν ὁποίων ἡ εἰδοποιὸς διαφορά ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἐξωτερικῆς συμπεριφορᾶς καὶ τῶν ἐσωτερικῶν διαθέσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν σχέσεων καὶ τῶν μεταβολῶν, τῶν ὁποίων μετρεῖ τὴν συχνότητα. Εἰς τὸ πέρας τῶν πολλαπλῶν ἐμπειρικῶν ἐρευνῶν της κατορθώνει νὰ διαμορφώνῃ ὑποθέσεις ἐπὶ τῆς ὑφῆς τῶν ὑπὸ ἐξέτασιν φαινομένων. Ἡ ἰατρικὴ κοινωνιολογία, ἡ κοινωνιολογία τῆς οἰκογενείας καὶ ἡ κοινωνιολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως εἶναι οἱ εἰδικώτεροι κλάδοι ἐντὸς τῶν ὁποίων δρᾷ ἡ Σαφιλίου-Rothschild.

Εἰς τὸ πρόσφατον βιβλίον της «Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως» ἡ Κα Σαφιλίου ἐπιχειρεῖ νὰ διαφωτίσῃ τὰς σχέσεις μεταξὺ ἀναπήρων καὶ κοινωνίας.

Ἡ συνεχῶς μειουμένη πιθανότης θανάτου ἀπὸ ἀσθενείας, πολέμους καὶ ἀτυχήματα καὶ ἡ συνεχῶς αὐξανομένη πιθανότης ἐπιβιώσεως ἀναπήρων ὅλων τῶν μορφῶν, ὡς καὶ ἡ ταχεῖα ἀνάπτυξις τῆς ἰατρικῆς τεχνολογίας, καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν συστηματικὴν μελέτην τῶν κοινωνικο-ψυχολογικῶν πτυχῶν τῆς ἀναπηρίας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς της.

Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ βιβλίου (Ἡ κοινωνικὴ ἀντιμετώπισις τῆς ἀναπηρίας) ἐξετάζεται ὁ ἄρρωστος καὶ ὁ ἀνάπηρος ἄνθρωπος, ἱστορικῶς, εἰς τὰς διαφόρους χώρας, ὡς καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον ἀντιμετωπίζεται τὸ πρόβλημα. Ἀκολούθως ἐρευνᾶται ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον προγραμματίζεται ἡ ἀποκατάστασις εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ τὸν Καναδᾶν καὶ ἀξιολογεῖται ἡ ἐπάρκεια τῶν ἐφαρμοζομένων προγραμμάτων ἀναπηρίας.

Εἰς τὸ δεύτερον κεφάλαιον (Σταδιοδρομία τοῦ ἀναπήρου) παρακολουθοῦνται τὰ διαδοχικὰ στάδια τῆς ζωῆς τοῦ ἀναπήρου, ἀπὸ τῆς ὑγιοῦς καταστάσεώς του μέχρι τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἀναπηρίας του, ἡ ἀποκατάστασίς του καὶ ὁ ρόλος τὸν ὁποῖον οὗτος δύναται νὰ διαδραματίσῃ εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Τὸ τρίτον κεφάλαιον (Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀναπηρίας) βασίζεται εἰς τὰ πορίσματα τῆς ἰατρικῆς κοινωνιολογίας, τῆς κοινωνικῆς ψυχολογίας, τῆς ψυχιατρικῆς καὶ τῆς κοινωνιολογίας. Ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς ἀναπηρίας διερευνᾶται ἡ τεραστία ἐπίδρασις τῆς ἀναπηρικῆς καταστάσεως ἐπὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ πάσχοντος, ἐπὶ τῆς οἰκογενείας του, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν εὐρυτέρων πλαισίων τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ συστήματος τῆς χώρας του.

Εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον (Κοινωνιολογία καὶ κοινωνικὴ ψυχολογία τῆς ἀποκαταστάσεως) ἐξετάζεται ἡ ἀποκατάστασις: εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς προσωπικότητος, εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος καὶ εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ πολιτισμοῦ.

Τὸ πέμπτον κεφάλαιον (Ἀναπηρία καὶ ἐργασία) θίγει κυρίως τὸ θέμα τῆς κατὰ τὴν ἐργασίαν παρατηρουμένης συχνότητος ἀναπηριῶν καὶ προτείνει λύσεις διὰ τὴν ἐπιβοήθησιν τῶν ἀνεπήρων τῆς κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως. Πάντοτε κουρασμένοι, μόνοι, ἀπογοητευμένοι, διότι συνειδητοποίησαν τὰς περιωρισμένας πλέον δυνατότητάς των εἰς τὴν κοινωνίαν, οἱ πτωχοὶ ἀνάπηροι δυστυχοῦν ὑπὸ τὰ ὄμματα μιᾶς ἀνικάνου νὰ τοὺς ἐννοήσῃ κοινωνίας.

Εἰς τὸ ἕκτον κεφάλαιον (Ὁ ἐπιτυχὼς ἀποκατασταθεὶς ἀνάπηρος) ἡ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὸ ποσοστὸν τῶν ἐπιστρεφόντων εἰς τὴν ἐργασίαν, ἐνῷ τὸ ἑβδομον κεφάλαιον (Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν) διερευνᾷ τὸν ρόλον τοῦ ἰατροῦ, ὁ ὁποῖος φθάνει πολὺ πέραν τῆς θεραπείας, τοῦ δικηγόρου, ὡς ἐχθροῦ ἢ φίλου, τοῦ ἐργοδότου, τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμβούλου εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῶν ἀτυχημάτων, καὶ τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων εἰς τὴν προάσπισιν τῶν ἀναπήρων. Ἡ οἰκογένεια διαδραματίζει ὕψιστον ρόλον εἰς τὴν μετὰ τὴν ἰατρικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀναπήρου σταδιοδρομίαν αὐτοῦ. Ἡ συγγραφεὺς προτείνει βασικὰς λύσεις ὡς πρὸς τὸν ρόλον τῆς οἰκογενείας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀναπήρων.

Εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλαιον (Προτάσεις καὶ προβλέψεις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀναπηρίαν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν εἰς τὸ μέλλον) ἐπιχειρεῖται μία σκιαγραφία βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐπιτυχεστέρα ἐνσωμάτωσίς των εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Εἰς τὸ βιβλίον διευρύνονται καὶ τροποποιοῦνται δύο κοινωνιολογικαὶ θεωρίσι ἀφορῶσαι εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀπόκλισιν (Social Deviation) καὶ τὰς κοινωνικὰς κινήσεις (Social Movements). Τοῦτο γίνεται ἀπὸ τὰς εἰδικὰς περιπτώσεις τῆς ἀναπηρίας καὶ ἀποκαταστάσεως ἀντιστοίχως. Ἐπίσης δύο ἐπὶ μέρους κοινωνικο-ψυχολογικαὶ θεωρίαι, ἡ τῆς αὐτοαντιλήψεως (Selfconcept) καὶ ἡ τῆς ἀποξενώσεως (Alienation), ἐφαρμόζονται μὲ ἐποικοδομητικὰς τροποποιήσεις.

Τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον ἀποτελεῖ ἐπιτυχῆ ἀπόπειραν συνθέσεως πορισμάτων κοινωνιολογικῶν μελετῶν μὲ μελέτας καὶ ἐμπειρίας ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν, ὡς τῆς ἰατρικῆς, τῆς κοινωνικῆς λειτουργίας καὶ τῆς φυσιοθεραπευτικῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν συστηματικῆς διευρύνσεως καὶ ἐπεκτάσεως ὑφισταμένων κοινωνιολογικῶν θεωριῶν.

Εἰς τὴν ἐργασίαν της αὐτὴν ἡ συγγραφεὺς συμπεραίνει ὅτι μία στενὴ καὶ εἰλικρινὴς συνεργασία μεταξὺ κοινωνιολόγων, κοινωνικῶν ψυχολόγων, ἰατρῶν (ἰδίᾳ τῶν εἰδικῶν ἐπὶ τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ὀρθοπεδικῆς), κοινωνικῶν λειτουργῶν, φυσιοθεραπευτῶν, κτλ., διὰ τῆς διεξαγωγῆς νέων σημαντικῶν ἐρευνῶν καὶ καταλλήλων θεωρητικῶν συνθέσεων, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξεύρεσιν λύσεων διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἀναπήρου καὶ τὴν παράδοσιν αὐτοῦ εἰς τὴν Κοινωνίαν, ἀπολύτως ἱκανοῦ πρὸς παραγωγὴν κοινωνικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἔργου.

Διὰ τοὺς ἕλληνας κοινωνιολόγους καὶ τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τοὺς ἀναπήρους τὸ βιλίον τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν προτροπὴν πρὸς νέας κοινωνιολογικὰς ἐρεύνας, συνδυαζομένας πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ δεδομένα ὡρισμένων κλάδων τῶν ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν.

Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ-ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ